

TECHNICAL UNIVERSITY OF LIBEREC
Institute for Nanomaterials, Advanced
Technologies and Innovation ■

Přímé měření produktů methan, ethan, ethen při redukční dehalogenaci kontaminované vody

Eva Kakosová, Vojtěch Antoš, Lucie Jiříčková, Pavel Hrabák,
Miroslav Černík, Jaroslav Nosek

Úvod

- Motivace
- Teoretický základ nutný k výpočtu
 - Henryho konstanta
 - Jaká konstanta je ta správná a jak neztratit hlavu.
- Popis systému
 - Konstrukční uspořádání
- Kalibrace systému
- Ukázka naměřených dat
- Závěr, diskuze a plány do budoucna

Teoretický úvod k reduktivní dehalogenaci.

Proč to děláme?

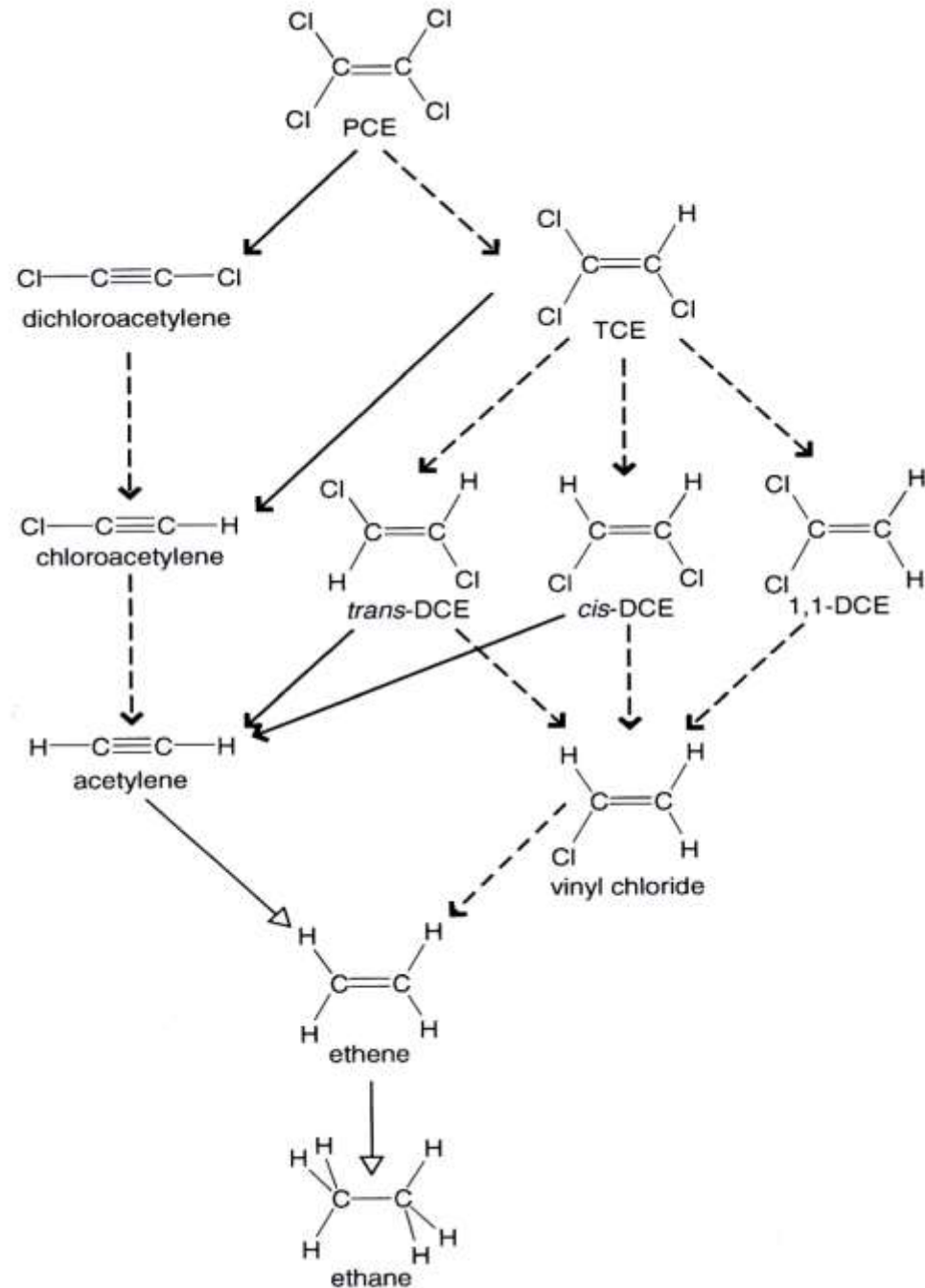
- Cílem je sledování meziproduktů a produktů reduktivní dechlorace.
- Motivace:
 - Detailnější pochopení procesu reduktivní dechlorace
 - Sledování kinetiky experimentů
- Chlorované etheny
 - PCE → TCE → cis-DCE → VC → Ethen
- Chlorované ethany
 - 1,1,1-TCA → 1,1-DCA → CA → ethan
- Chlorované methany
 - CT → CF → MC → methan

Princip rozkladu

Cwiertny a Scheber 2010

-- > Hydrogenolýza

- > β -eliminace

Měření TOL, Henryho zákon

- Chromatografické metody vhodné na těkavé organické látky dělíme na metody *statické* (Jalbert a kol., Johnson a kol., Kampbell a kol.) a metody *dynamické*
- Henryho zákon, $p = K_H \cdot x$

p – parciální tlak (atm)

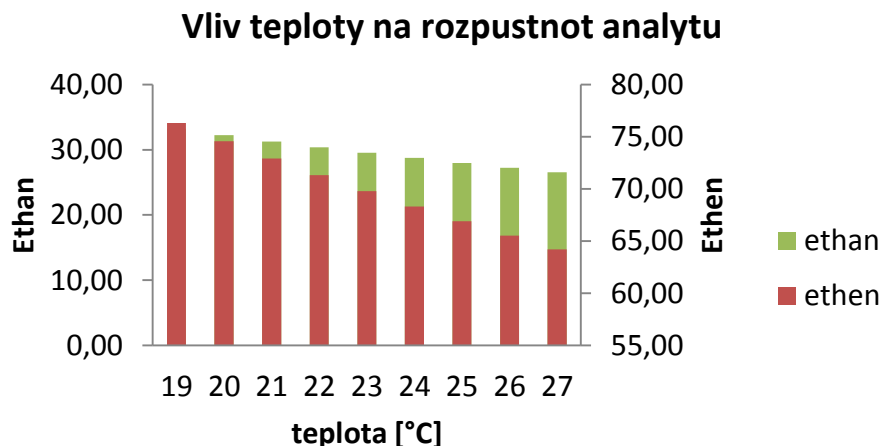
x – molární podíl látky ve vodné směsi (mol)

K_H - Henryho konstanta (atm/mol)

Wilhelm a kol. 1977, Chem. Rev. 77; 219-262.

- $H=1/[\exp\{(A+B/T+C \ln (T/K)+DT)/R\}]$

- Rolf Sander, Compilation of Henry's law constants (version 4.0) for water as solvent Atmos. Chem. Phys., 15, 4399-4981, 2015
- <http://www.atmos-chem-phys.net/15/4399>
 - Zahrnuje 17350 konstant pro 4632 látek z 689 referencí.

Konstrukční řešení

- Perkin Elmer Clarus 580 s detektorem FID, kolona GASPRO 30 m x 0.25 mm
- Reaktor o objemu 2.5 l
- Design experimentu:
- První 24 h pouze míchání
- Kontinuální měření (metoda á 45 min)
- Vzorkování na TOL, změření na fyz.-chem. parametry (pH, Eh, σ , T), kontrola napětí

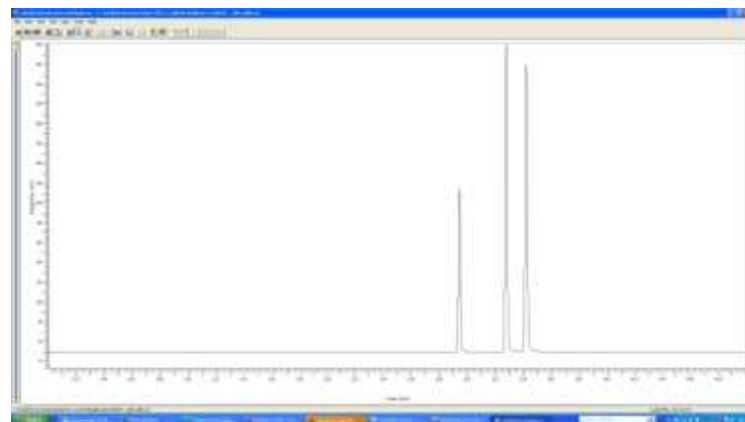
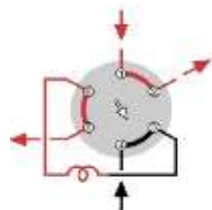
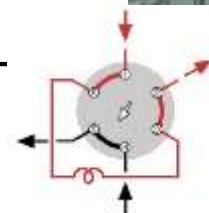
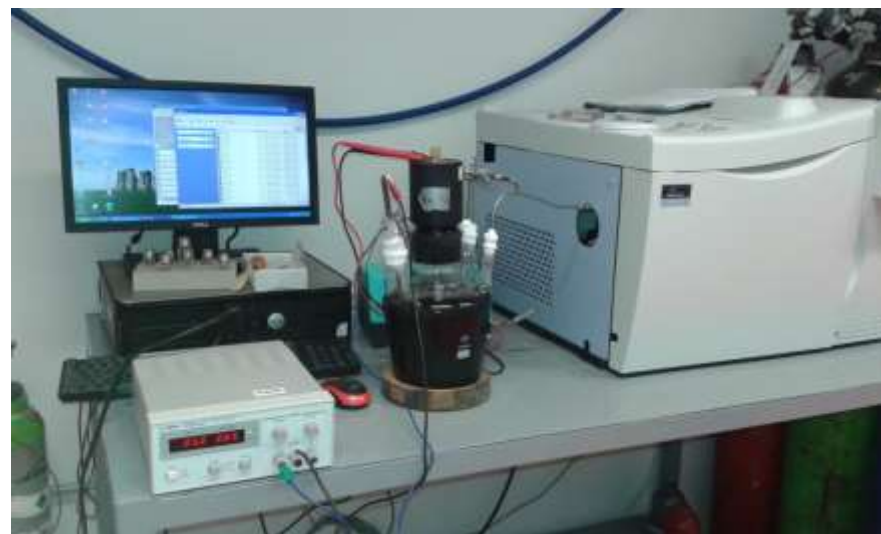
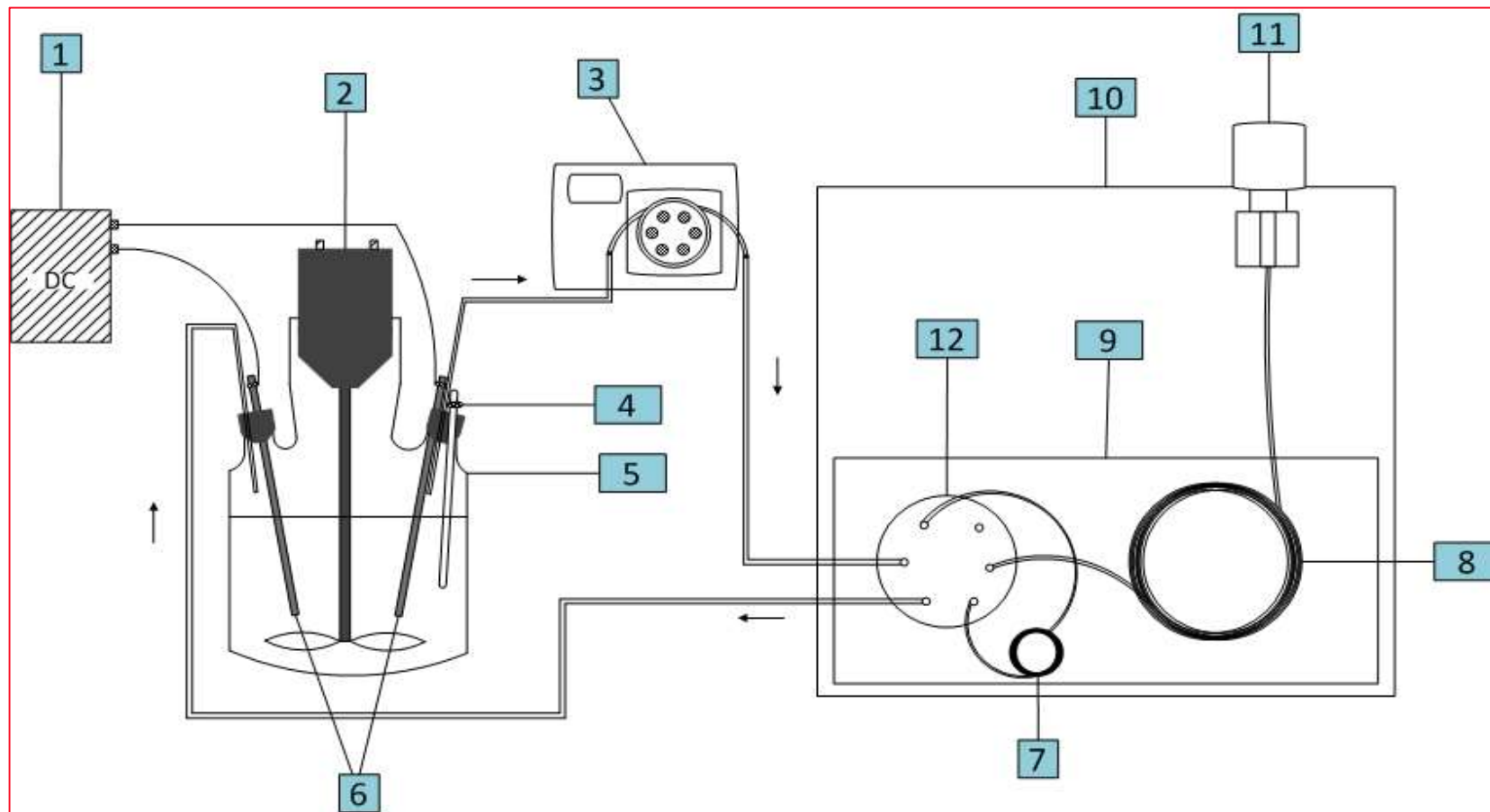

Schéma zapojení reaktoru

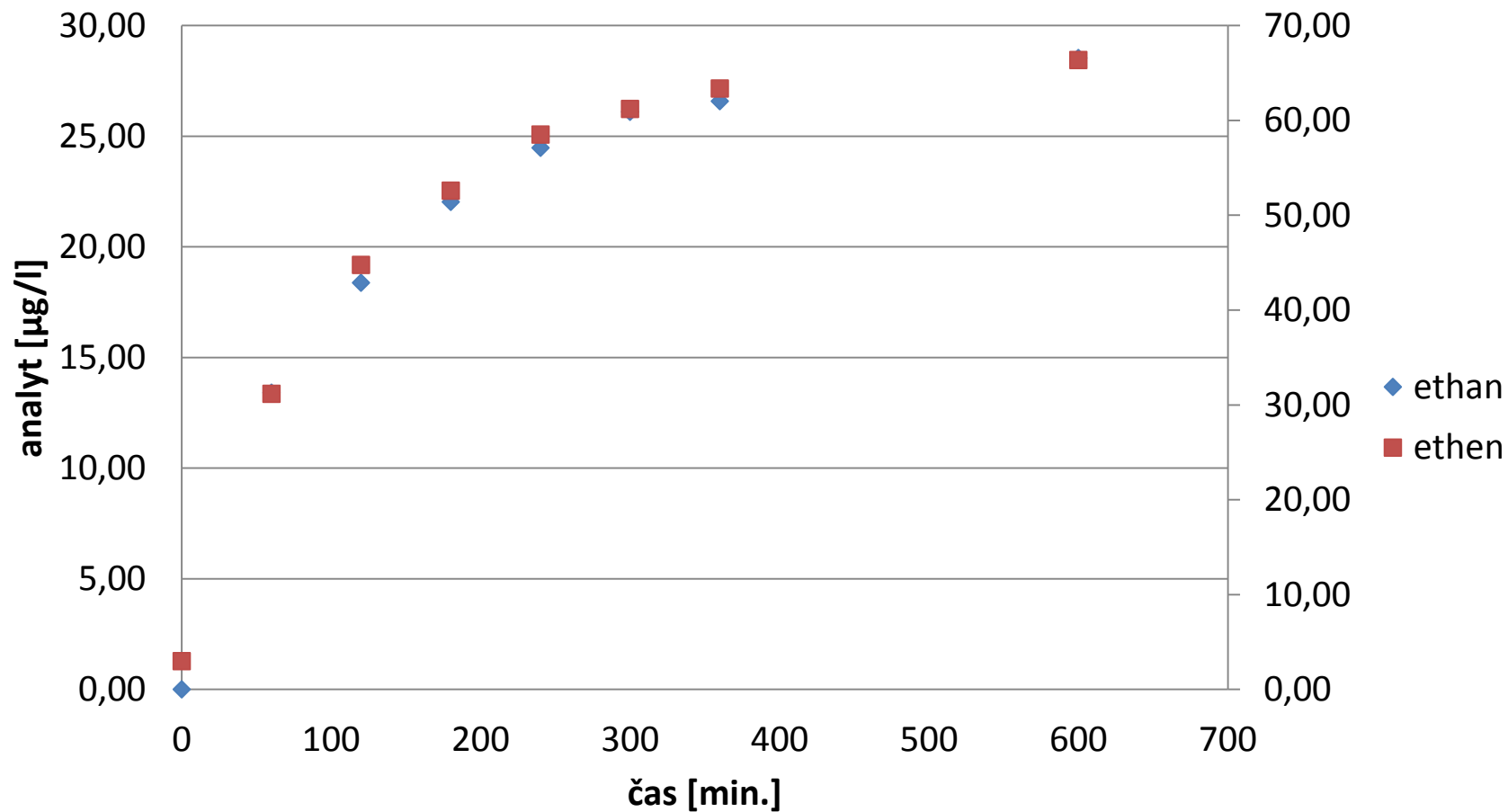
1 – zdroj stejnosměrného proudu, 2 – míchadlo, 3 – peristaltické čerpadlo, 4 – vzorkovací port, 5 – reaktor, 6 – elektrody, 7 – náplňová smyčka, 8 – chromatografická kolona, 9 – pec plynového chromatografu, 10 – plynový chromatograf (GC), 11 – plamenoionizační detektor (FID), 12 – šesticečný ventil

Kalibrace plynů

- Saturace vody, následné rozředění
- Kalibrace přes dva hmotnostní kontroléry – probubláváním reaktoru naplněného vodou
- Kalibrace plynů přímo na vstup do GC
- Zásobní lahev Linde 500 ppm (methan, ethan, ethen) v syntetickém vzduchu

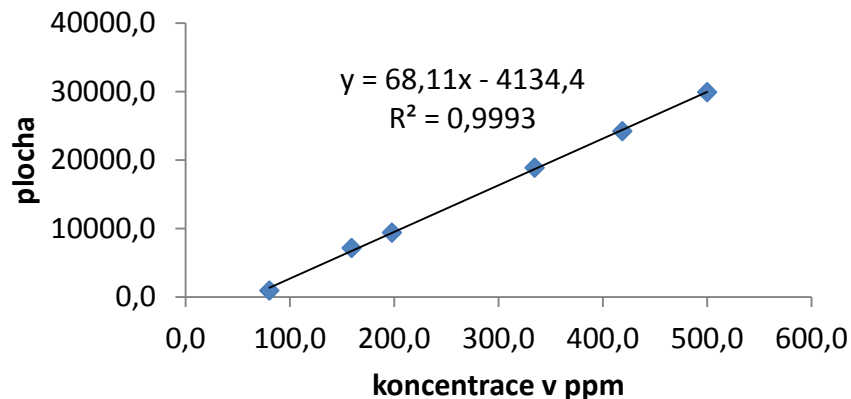

Saturace vody

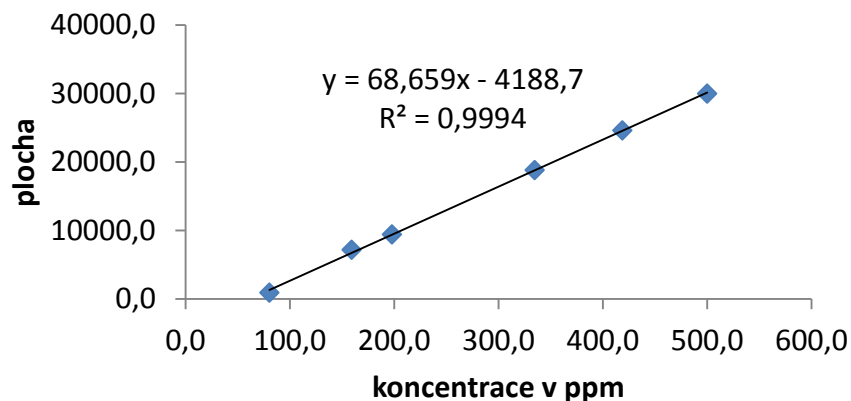
Kalibrační křivky přes hmot. regulátory probubláváním

ethan

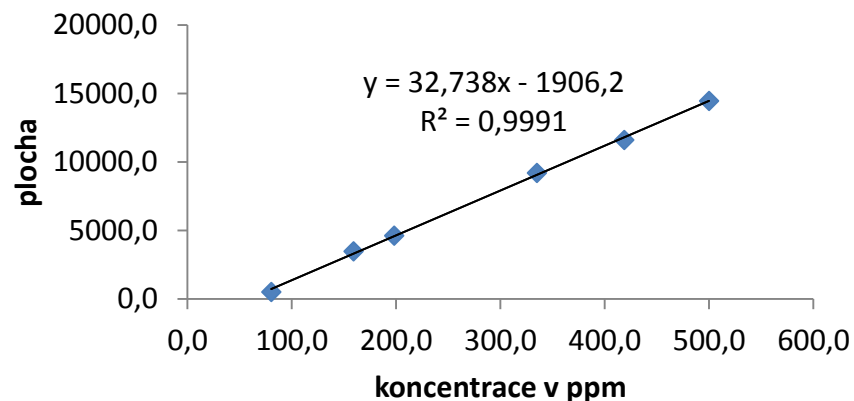

koncentrace vstup [ppm]	Procentuální směrodatná odchylka (n=10)		
	Methan	Ethan	Ethen
80,3	2,07	1,94	1,66
159,2	3,19	2,50	1,71
198,0	2,22	1,63	1,17
334,8	2,50	1,87	1,39
418,6	3,99	2,78	1,77
500,0	4,96	3,95	3,21

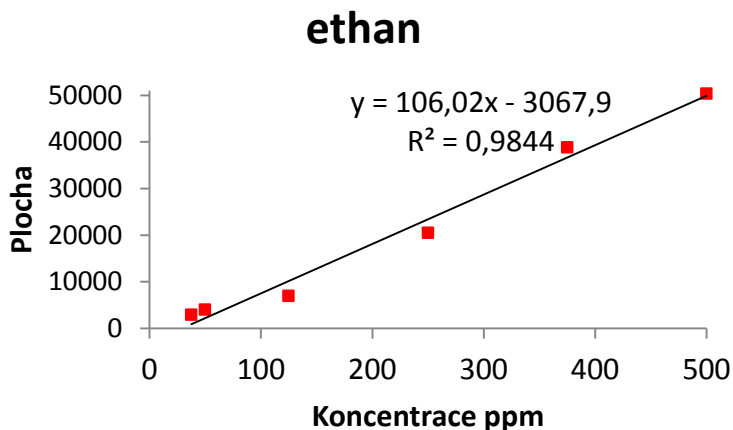
ethen

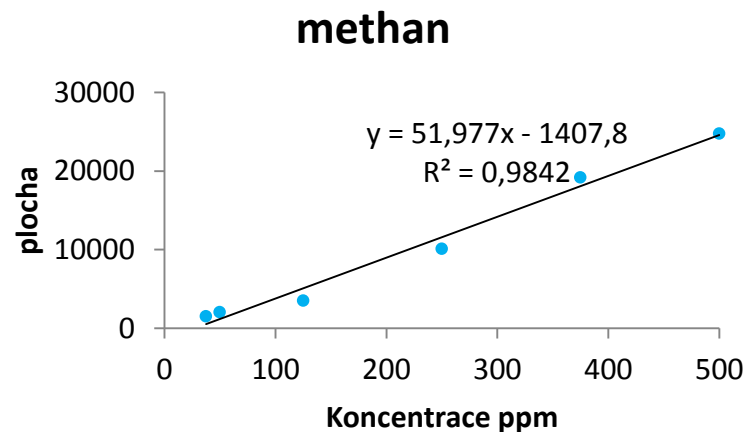
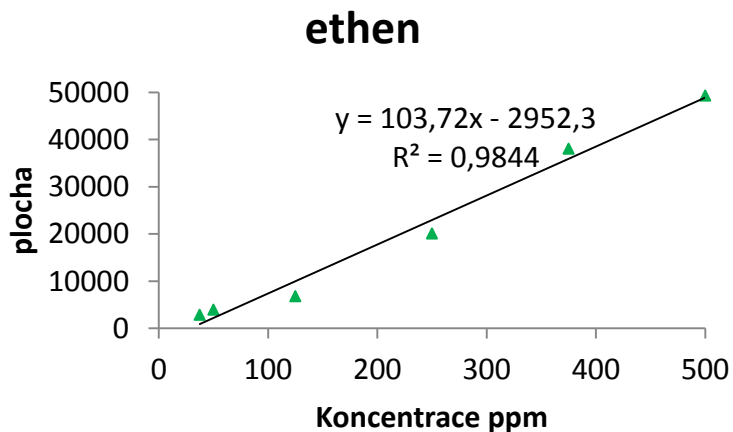
methan

Kalibrační křivky, vstup přímo

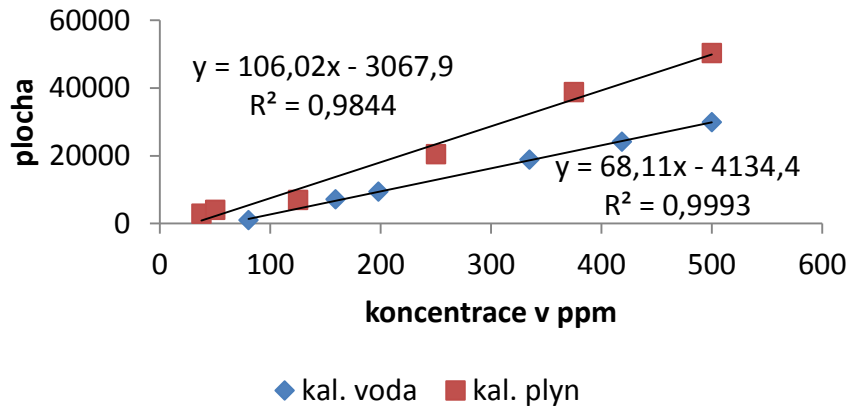

koncentrace vstup [ppm]	Procentuální směrodatná odchylka		
	Methan	Ethan	Ethen
37,5	1,97	2,23	2,21
50	1,52	1,38	1,39
125	0,53	0,65	0,54
250	3,54	3,35	3,44
375	0,44	0,49	0,53
500	1,06	1,02	1,03

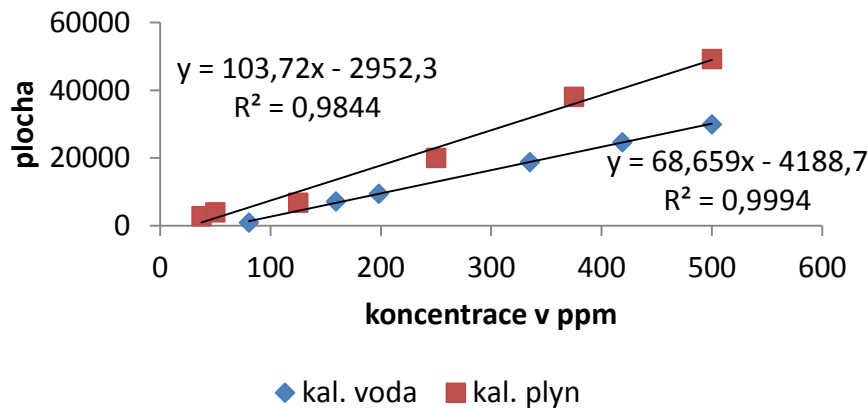

Porovnání dvou přístupů ke kalibraci (plyn versus saturace vody)

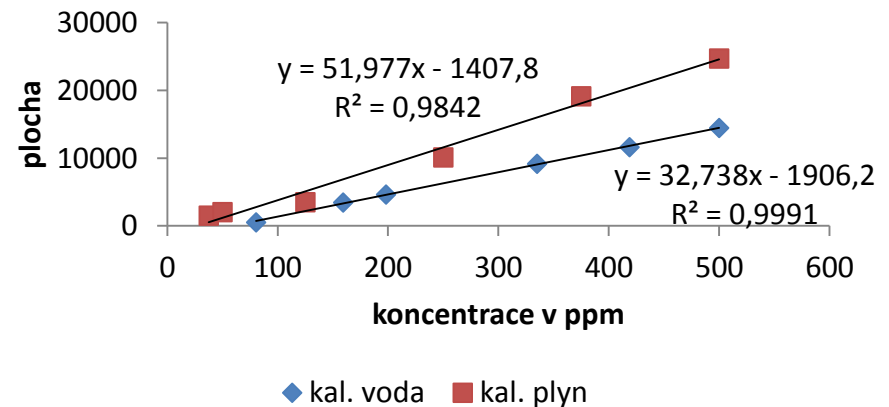
Ethan

Ethen

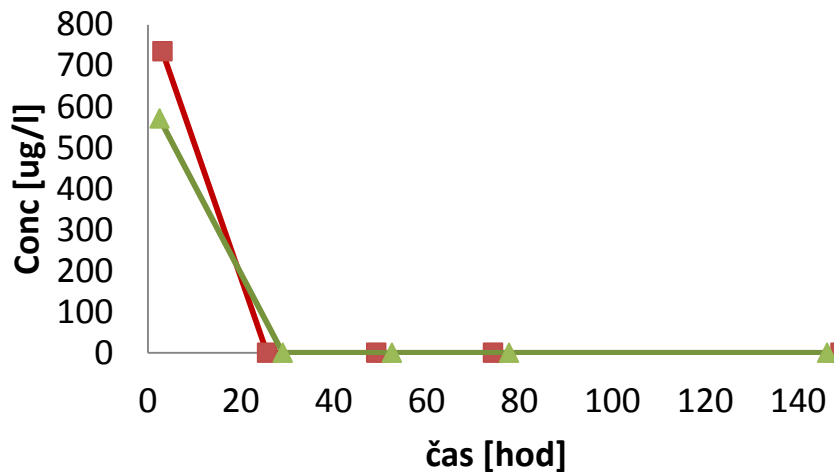

Methan

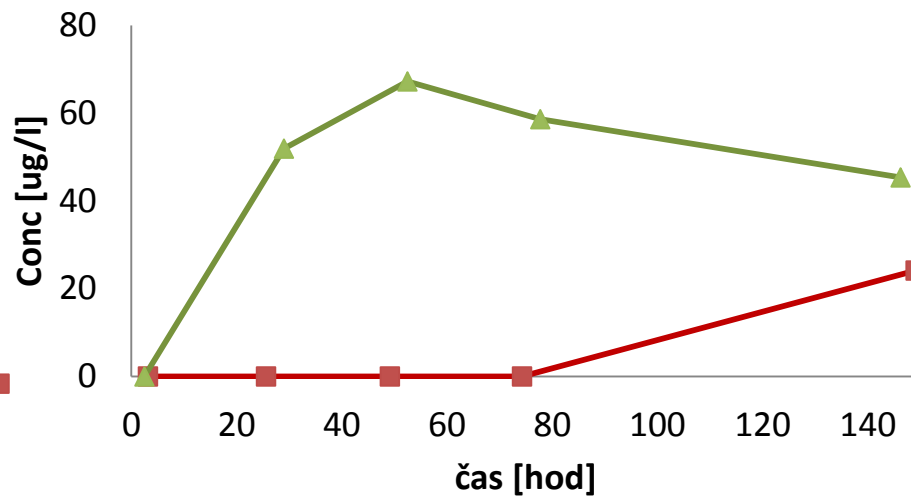
Ukázka naměřených dat

PCM

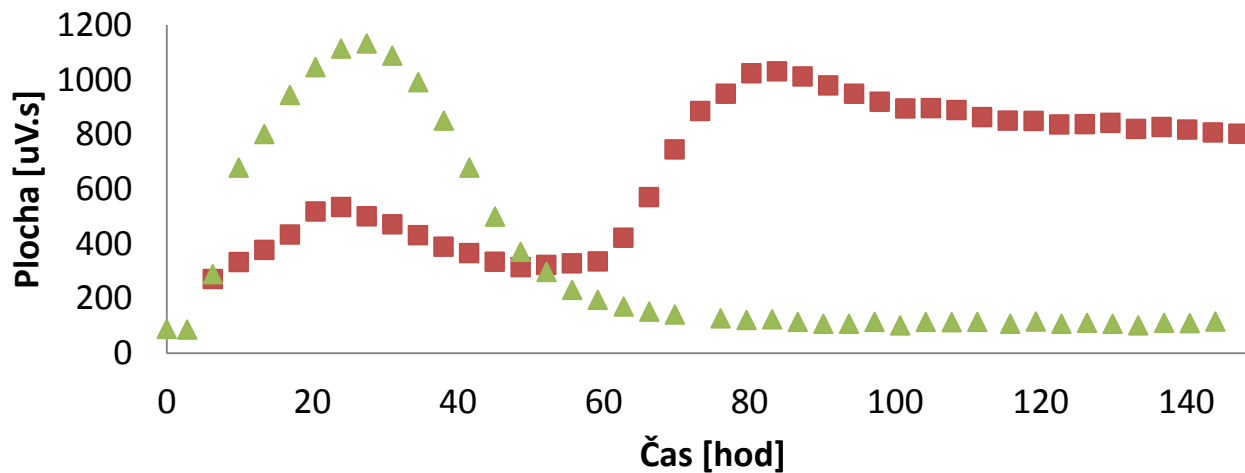
■ R03 - STARAx.+DC ▲ R02 - STARAx.

DCM

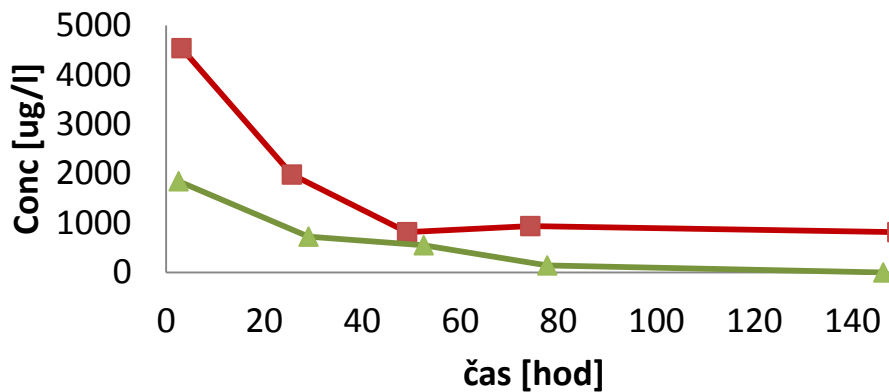
■ R03 - STARAx.+DC ▲ R02 - STARAx.

Methan

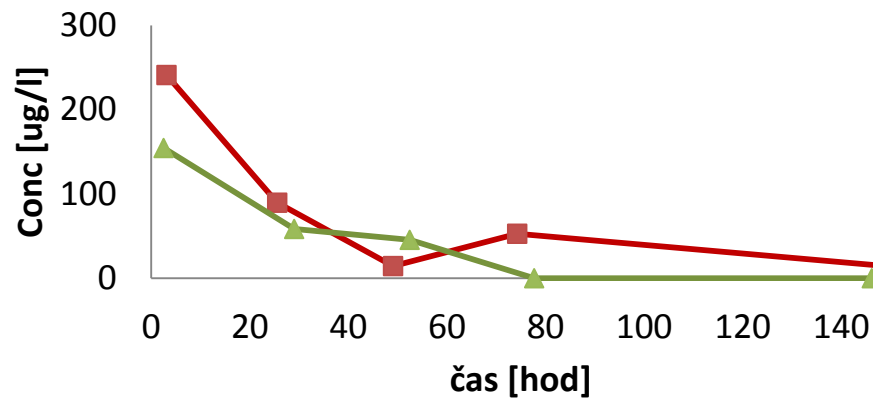
■ R03 - STARAx.+DC ▲ R02 - STARAx.

PCE

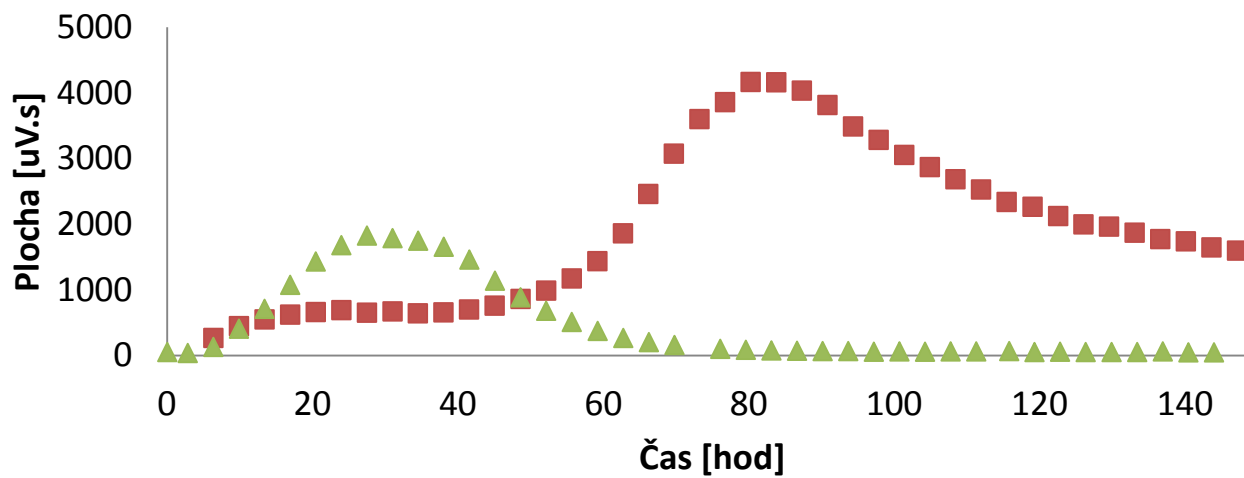
■ R03 - STARAx.+DC ▲ R02 - STARAx.

TCE

■ R03 - STARAx.+DC ▲ R02 - STARAx.

Ethen

■ R03 - STARAx.+DC ▲ R02 - STARAx.

Závěr

- Cílem práce bylo zkonstruování míchaného reaktoru s přímým vstupem do GC pro měření produktů reduktivní dehalogenace
- Vývoj metody, separace analytů, zkouška těsnosti systému a zejména kalibrace rozpuštěných plynů
- Budoucnost → Identifikace a kalibrace acetyleny, testování dehalogenace stejnosměrným proudem, zkoušení suspenzí částic elementárního železa a jejich vlivu na kinetiku reakce a vznikající produkty/meziprodukty.

Výzkum prezentovaný v tomto článku byl podpořen projektem **TE01020218** „Ekologicky šetrné nanotechnologie a biotechnologie pro čištění vod a půd“, operační program: TE – Program Technologické agentury ČR na podporu rozvoje dlouhodobé spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích mezi veřejným a soukromým sektorem „Centra kompetence“.

PODĚKOVÁNÍ